

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE

Fakulta ekonomiky
a manažmentu

Katedra manažmentu

Ing. Alexandra Filová, PhD. – doc. Ing. Albín Malejčík, CSc.

LOGISTIKA

Druhé nezmenené vydanie

Nitra 2021

Vydala Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
vo Vydavateľstve SPU

Autori: Ing. Alexandra Filová, PhD. – kapitoly: 1,2,4,5,8 (12,19 AH)
Katedra manažmentu
FEM, SPU v Nitre

doc. Ing. Albín Malejčík, CSc. – kapitoly: 3,6,7 (8,72 AH)

Recenzenti: prof. Ing. J. Višňovský, CSc.
doc. Ing. J. Rašner, CSc.

Schválila rektorka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre dňa 8. 2. 2021
ako skriptá pre študentov SPU.

© A. Filová, A. Malejčík, Nitra 2021

ISBN 978-80-552-2302-5

Obsah

1. Vymedzenie pojmu logistika	5
1.1 Ciele produkty a služby logistiky	8
1.2 Logistické náklady	9
1.3 Informačné systémy v logistike	10
1.4 Optimalizácia logistických výkonov	12
1.5 Konflikt cieľov	12
1.6 Faktory ovplyvňujúce logistiku	14
1.7 Základná klasifikácia logistiky	18
2. Manažment zásobovania	20
2.1 Predmet a prvky zásobovacej politiky	21
2.1.1 Ciele zásobovania	22
2.1.2 Úloha informácií pri vytváraní nákupného trhu	23
2.1.3 Informácie nákupného trhu	24
2.2 Výber obchodných partnerov (dodávateľov) a ich hodnotenie	25
2.3 Nástroje zásobovacej politiky	27
2.4 Voľba zásobovacej stratégie	28
2.5 Zásobovacia stratégia pre relevantné suroviny	32
2.6 Zásobovanie synchronizované s výrobou	33
2.7 Klasické modely zásobovania a modely synchronne s výrobou	35
2.7.1 Priame dodávky	35
2.7.2 Umiestnenie výrobcov v prevádzkovej blízkosti odberateľov	36
2.7.3 Spoločné riadenie zásob	37
2.8 Zásobovanie závislé na charakteristických súčiastiach	39
2.9 Právne aspekty zásobovania synchronneho s výrobou	41
3. Objednávanie a príjem tovaru	43
3.1 Zadávanie objednávky	43
3.2 Časovanie objednávanie	45
3.3 Náklady objednávanie, príjmu a skladovania produktov	47
3.4 Ekonomicky výhodné objednávacie množstvo EOQ	48
3.4.1 Výpočet EOQ podľa Campovho vzorca	50
3.4.2 Výpočet EOQ pri objednávaní viacerých položiek	50
3.4.3 Výpočet EOQ pri objednávaní a výrobe s postupným dopĺňaním	51
3.4.4 Výpočet EOQ pri množstevnom rabate	51
3.5 Hmotné a informačné toky pri príjme tovaru	53
3.6 Usporiadanie činiteľov príjmu tovaru	56
4. Logistika dopravy	59
4.1 Vymedzenie základných pojmov a problémov dopravy	59
4.2 Funkcie a druhy dopravných zariadení	61
4.3 Kritériá voľby dopravného systému	63
4.4 Mimopodnikové dopravné metódy	64
4.5 Logistické dopravné reťazce	69
4.5.1 Logistika pohybu tovaru	69
4.5.2 Logistika toku informácií	70
4.6 Postavenie a funkcie špeditéra	72
4.7 Vnútropodnikové dopravné systémy	73
4.7.1 Projektovanie a meranie výkonnosti dopravných a manipulačných zariadení	76
4.7.2 Voľba vnútropodnikových dopravných prostriedkov	79
Skladovacie a komisionárske systémy	81

5.1 Vymedzenie pojmu zásoby ich význam a úloha v logistike	81
5.2 Funkcie a druhy skladov	83
5.3 Typy skladov pre kusový tovar	84
5.4 Klasifikácia zásob	86
5.5 Základné riešenie poistnej zásoby	89
5.6 Štruktúra stavu zásob	91
5.7 Náklady zásobovania	94
5.8 Systémy riadenia zásob	95
5.9 Objednávkový režim a systém hodnotenia zásob	97
5.10 Počet skladov	99
5.11 Alokácia a prevádzka skladu	100
2.12 Rozmiestnenie a evidencia zásob v sklade	102
5.13 Komisionárske systémy	105
5.13.1 Funkcie a prvky komisionárskych systémov	105
5.13.2 Formovanie komisionárskych systémov	108
5.13.3 Organizácia toku v komisionárskych systémoch	108
6. Projektčná logistika výrobných procesov	110
6.1 Projektovanie koncepcie výrobného systému podniku (výrobného programu)	111
6.2 Ciele projektovania koncepcie výrobného systému (výrobného programu)	111
6.3 Výrobný proces a jeho členenie	113
6.4 Faktory určujúce spôsob a priebeh projektovania koncepcie výrobného systému	114
6.5 Priebeh projektovania koncepcie výrobného systému (výrobného programu)	116
6.5.1 Prevádzková a informačná analýza	118
6.5.2 Plánovanie koncepcie výroby produktu	118
6.5.3 Plánovanie potrieb	119
6.5.4 Plánovanie princípov projektu	122
6.5.5 Globálne (rámcové) plánovanie projektu	124
6.5.6 Spresnené plánovanie projektu	125
6.6 Implementácia logistickej koncepcie riadenia výroby	126
6.7 Komunikačný a informačný systém v logistike	127
7. Logistika operačného plánovania a riadenia výroby	130
Funkcie a ciele operačného plánovania a riadenia výroby	130
7.2 Plánovanie operačného výrobného programu	133
7.3 Plánovanie množstva	137
7.3.1 Exaktné metódy určovania potrieb	139
7.3.2 Stochastické metódy určovania potrieb	144
7.3.3 Subjektívne metódy určovania potrieb	145
7.4 Určenie netto potreby a výpočet objednávky	145
7.5 Objednávacie systémy	147
7.6 Plánovanie času	150
7.7 Riadenie kapacít	153
7.8 Plánovanie poradia	161
7.9 Organizácia práce formou výrobných liniek	162
7.9.1 Bilancovanie výrobných liniek	165
7.9.2 Rozvrhovanie operácií	171
7.10 Riadenie a sledovanie zákazky	173
7.11 Základné dáta plánovania a implementácie výroby	174
7.12 Systémy plánovania a riadenia výroby	175
8. Distribučná logistika	182
8.1 Úloha a funkcie distribúcie	182

8.2 Distribučné systémy	184
8.3 Logistický reťazec a systém jeho riadenia	184
8.4 Typológia kanálov distribúcie	186
8.5 Výber kanála distribúcie a spôsoby distribúcie	189
8.6 Životný cyklus výrobku a náklady distribúcie	193
8.7 Distribučná politika podniku	196
8.8 Rozhodovanie o distribučných cestách a metódach	198
8.9 Distribučné orgány a inštitúcie	199
8.10. Zasielateľstvo	202
8.11. Informačné a distribučné technológie	203
Literatúra	205

Predhovor

Trhová ekonómia si vyžaduje nový prístup k riadeniu a rozhodovaniu v podnikateľských subjektoch. Otázka dnes znie , ako musí byť hospodársky systém konštruovaný, aby voľná hra trhových síl viedla k lepším výsledkom. K dokonalému zvládnutiu trhových procesov by podnikovému manažmentu mohli prispieť znalosti oblasti z logistiky. Toto je hlavný dôvod prečo uvedená publikácia vznikla.

Námety obsiahnuté v tejto publikácii vychádzajú z presvedčenia, že predostiera prehĺbujúce myšlienky ako riadiť ekonomické procesy v podnikateľských subjektoch. Logistika zahŕňa analýzu, projektovanie hmotných a informačných tokov ako aj manažment logistických procesov. Komplexnosť logistiky vzniká v previazanosti jednotlivých procesov, ktoré riadi od vzniku požiadaviek na nový výrobok , jeho výrobu, cez uzatváranie zmlúv až po komercializáciu tovaru na trhu. Práve v komplexnosti je hlavný význam tohto manažérského prístupu. Predložená publikácia má obohatiť manažérsku profesiu o ďalšie nové poznatky, ktoré sú v praktickom podnikaní nevyhnutné. Iba v zainteresovanosti môže podnik zabezpečiť svoju komerčnú úspešnosť v dnešnom náročnom podnikateľskom prostredí. Potrebuje totiž trvalý kontakt od marketingových prieskumov trhu až po včasné dodanie tovaru zákazníkov. A to v rozhodujúcej miere závisí od logistiky.-

Logistika sa i na Slovensku, z počiatočného rozpačitého obdobia, stáva vedeckou disciplínou, ktorej prínos v podmienkach trhovej ekonomiky je nediskutovateľný. Z nie príliš významnej funkcie sa vyvinula oblasť, kde môže podnik dosahovať významné úspory nákladov. Logistika predstavuje činnosť, ktorá má obrovsky potenciál vplývať na spokojnosť zákazníkov. Je tiež marketingovou zbraňou, ktorú možno efektívne využiť na získanie konkurenčnej výhody. Svojim obsahom a prínosom v manažmente podniku sa stáva logistika jedným z nových perspektívnych študijných predmetov na Fakulte ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre.

Predložená publikácia je určená predovšetkým pre poslucháčov FEM, ale aj iných na SPU v Nitre, ktorí sa zaujímajú riadením výrobných procesov. Úlohou publikácie je z hľadiska teoretickej a čiastočne aj z praktickej oblasti(budú riešene predovšetkým v publikácii Logistika-príklady) oboznámiť poslucháčov ako aj ďalších čitateľov a záujemcov so súčasnými problémami v oblasti logistiky. Učebná pomôcka nie je komplexným návodom na riešenie všetkých situácií v oblasti logistiky a distribúcie, ale podnetom na ich riešenie. Napriek tejto danosti môžu poslucháči a ďalší záujemci získať dostatočný obraz o problematike logistiky. Na uvedenú disciplínu nadväzujú ďalšie, ktoré budú rozvíjať jej základ a preto nie je možné v tejto učebnej pomôcke predostrieť celý problém logistiky.

V učebných osnovách FEM je problematika logistiky novozaradeným predmetom. Ani v hospodárskej praxi podnikateľských subjektov na Slovensku v oblasti logistiky nie sú výrazné úspechy v teoretickej či praktickej oblasti. Pri písaní publikácie pre univerzitných poslucháčov sme boli preto výrazne inšpirovaní predovšetkým publikáciami autorov zo západnej Európy a USA. V krajinách západnej Európy a USA sú v poznávaní a riešení tejto problematiky výrazne pred nami , pretože sa tejto problematike venujú už dlhšiu dobu.

Predložená publikácia si nekladie za cieľ obsiahnuť problematiku logistiky vyčerpávajúcim spôsobom. Autori majú skôr snahu obohatiť manažérsku profesiu o nevyhnutné poznatky z oblasti logistického manažmentu, ktoré sú v štúdiu a praktickom podnikaní potrebné ba dokonca nevyhnutné. Študujúci si tiež musia uvedomiť, že táto učebná pomôcka nie je jedinou zaoberajúcou sa logistikou, ale pravý opak je pravdou, je jednou z mnohých.

Autori

Autori	Ing. Alexandra Filová, PhD. doc. Ing. Albín Malejčík, CSc.
Názov	LOGISTIKA
Určené	Pre študentov SPU
Vydavateľ	Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Vydanie	Druhé nezmenené
Vytlačené	Február 2021
Náklad	100 kusov
Počet strán	208
AH-VH	20,91-21,23
Tlač	Vydavateľstvo SPU v Nitre
ISBN 978-80-552-2302-5	Cena 3,50 €

Rukopis neprešiel redakčnou úpravou vo vydavateľstve.
Za odbornú náplň vydania zodpovedajú autori.

